

SAOPŠTENJE RELEASE

PODGORICA, 18. Decembar 2007. / 18 December 2007

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD CRNE GORE za period 2000 - 2005. GODINE

GROSS DOMESTIC PRODUCT OF MONTENEGRO for the period 2000 - 2005

U ovom saopštenju objavljuju se revidirani rezultati obračuna bruto domaćeg proizvoda Crne Gore po proizvodnoj i potrošnoj metodi za period 2000-2005. godine prema metodologiji Sistema nacionalnih računa SNA93 i Evropskog sistema nacionalnih računa ESA95.

This release presents revised results of Gross Domestic Product of the Republic of Montenegro by the production and expenditure approach for the period 2000-2005 according to the international methodologies of the System of National Accounts SNA93 and the European System of National Accounts ESA95.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u 2005.godini iznosio je ukupno 1 815 miliona eura.

Gross Domestic Product of Montenegro in 2005 amounted in total 1 815 million EUR.

Bruto domaći proizvod po stanovniku u 2005.godini iznosio je 2 912 eura.

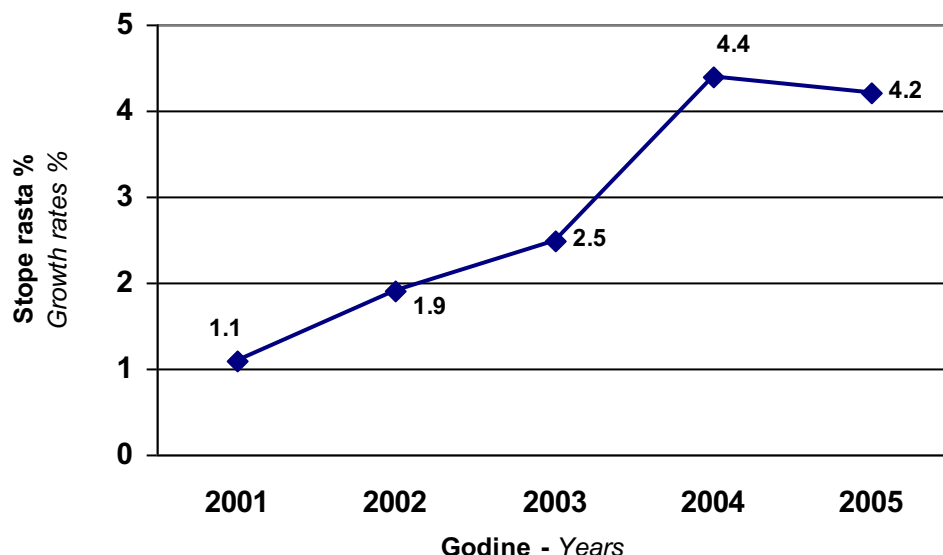
Gross Domestic Product per capita in 2005 was 2 912 EUR.

Procijenjeni rast bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama u 2005. godini iznosio je 4,2%.

Estimated growth of Gross Domestic Product at constant prices in 2005 was 4,2%.

Grafikon 1. Stope rasta bruto domaćeg proizvoda Crne Gore za period 2001-2005. godine

Graph 1. Growth rates of gross domestic product of Montenegro for the period 2001-2005

1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT

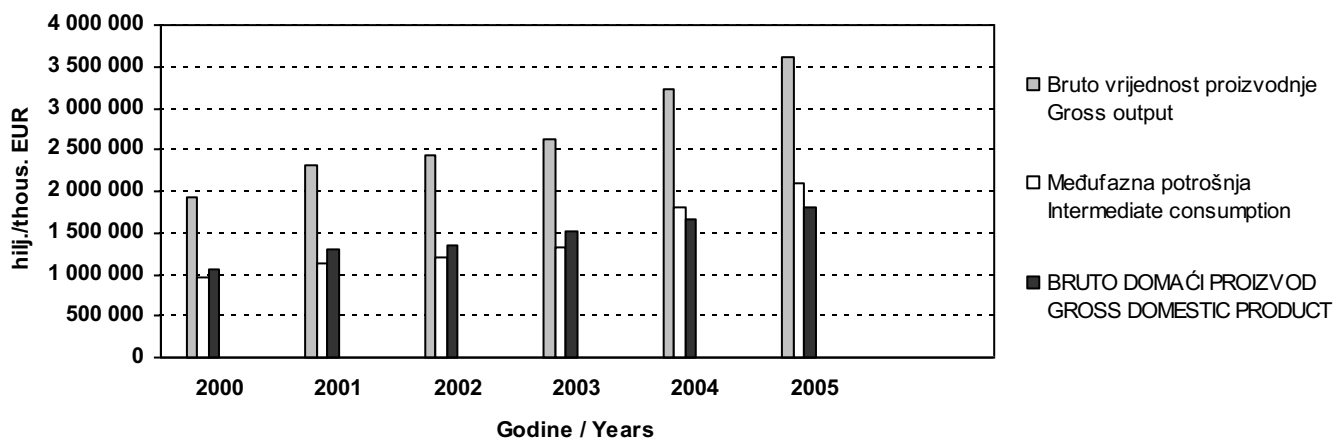
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Bruto domaći proizvod, tržišne cijene (tekuće cijene, mil. EUR) <i>Gross domestic product, market prices (at current prices, mill. EUR)</i>	1 065.7	1 295.1	1 360.1	1 510.1	1 669.8	1 815.0
Stanovništvo (u hilj.), procjena sredinom godine <i>Population (in thous.), mid-year estimate</i>	608.9	612.9	615.9	620.3	622.1	623.3
Bruto domaći proizvod po stanovniku u EUR <i>Gross domestic product per capita in EUR</i>	1 750	2 113	2 208	2 435	2 684	2 912
Bruto domaći proizvod u stalnim cijenama (u cijenama prethodne godine), mil. EUR <i>Gross domestic product at constant prices (at prices of previous year), mill. EUR</i>	1 065.7	1 077.4	1 319.8	1 394.1	1 577.0	1 739.6
Stopa rasta BDP-a u stalnim cijenama (%) <i>GDP growth rate at constant prices (%)</i>		1.1	1.9	2.5	4.4	4.2

2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD – PROIZVODNA METODA (TEKUĆE CIJENE) GROSS DOMESTIC PRODUCT – PRODUCTION APPROACH (CURRENT PRICES)

u hilj. EUR / Value, thous. EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1. Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	1 924 781	2 311 841	2 425 776	2 621 825	3 221 089	3 625 997
2. Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	956 167	1 138 119	1 204 197	1 329 568	1 798 247	2 104 131
3. Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene <i>FISIM</i>	-1 622	-1 885	-2 700	-2 119	-1 353	-1 842
4. Bruto dodata vrijednost u baznim cijenama <i>Gross value added at basic prices</i> 4=(1-2+3)	966 992	1 171 837	1 218 879	1 290 138	1 421 489	1 520 024
5. Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode <i>Taxes on products less subsidies on products</i>	98 707	123 273	141 474	219 990	248 294	294 970
6. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD tržišne cijene (tekuće cijene) <i>GROSS DOMESTIC PRODUCT market prices (at current prices)</i> 6=(4+5)	1 065 699	1 295 110	1 360 353	1 510 128	1 669 783	1 814 994

Grafikon 2. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto domaći proizvod, 2000-2005
Graph 2. Gross output, intermediate consumption and gross domestic product, 2000-2005

3. BRUTO DODATA VRIJEDNOST PREMA KD-u I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U TEKUĆIM CIJENAMA
GROSS VALUE ADDED ACCORDING TO NACE AND GROSS DOMESTIC PRODUCT AT CURRENT PRICES

u hilj. EUR / Value, thous. EUR

KD NACE – Rev.1		2000	2001	2002	2003	2004	2005
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	120 317	139 897	148 372	149 245	154 178	158 468
A	Agriculture, hunting and forestry						
B	Ribarstvo	127	120	230	484	476	483
B	Fishing						
V	Vađenje rude i kamena	27 918	24 658	29 935	28 556	25 921	26 049
C	Mining and quarrying						
G	Prerađivačka industrija	98 905	149 708	141 497	132 265	145 771	148 686
D	Manufacturing						
GA	Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duvana	25 686	48 207	40 648	53 878	56 846	56 607
DA	Manufacture of food products, beverages and tobacco						
GB	Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	2 037	2 425	2 603	717	1 117	1 147
DB	Manufacture of textiles and textile products						
GV	Prerada kože i proizvodnja predmeta od kože	1 227	718	1 284	1 067	566	557
DC	Tanning and dressing of leather and manufacture leather						
GG	Prerada drveta i proizvodi od drveta	5 855	3 563	5 757	3 473	4 612	4 706
DD	Manufacture of wood and of products of wood						
GD	Proizvodnja celuloze, papira i proizvodi od papira, izdavačka djelatnost i štampanje	4 817	9 566	8 090	5 571	6 647	7 044
DE	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing						
GD	Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva	178	255	0	0	5	7
DF							
GE	Proizvodnja hemikalija, hemijskih proizvoda i vještačkih i sintetičkih vlakana	2 235	3 982	3 204	2 742	4 198	4 375
DG	Manufacture of chemicals and chemical products						
GŽ	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	544	868	1 280	1 066	543	588
DH	Manufacture of rubber and plastic products						
GZ	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	1 642	3 683	3 254	2 599	2 334	2 342
DI	Manufacture of other non-metallic mineral products						
GI	Proizvodnja osnovnih metala i standardnih metalnih proizvoda	45 051	62 069	61 170	48 815	58 718	60 766
DJ							
GJ	Proizvodnja mašina i uređaja, na drugom mjestu nepomenuta	3 046	2 096	3 224	2 406	1 519	1 566
DK							
GK	Proizvodnja električnih i optičkih uređaja	722	898	1 292	560	1 147	1 325
DL	Manufacture of electrical and optical instruments						
GL	Proizvodnja saobraćajnih sredstava	4 194	8 683	7 088	6 315	4 504	4 404
DM	Manufacture of transport equipment						
GLj	Prerađivačka industrija na drugom mjestu nepomenuta	1 671	2 695	2 603	3 056	3 015	3 252
DN	Manufacturing, n.e.c.						
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	58 326	69 147	72 884	87 565	95 357	85 821
E	Electricity, gas and water supply						
Đ	Građevinarstvo	41 408	45 482	49 457	43 514	49 758	54 192
F	Construction						
E	Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	136 149	146 827	160 085	165 175	170 237	190 124
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods						
Ž	Hoteli i restorani	26 604	28 570	31 887	35 422	49 424	53 785
H	Hotels and restaurants						
Z	Saobraćaj, skladištenje i veze	100 741	156 444	145 769	146 735	163 031	171 327
I	Transport, storage and communication						
I	Finansijsko posredovanje	33 961	29 828	32 538	34 400	38 998	43 854
J	Financial intermediation						
J	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	123 883	153 408	162 940	183 857	207 834	210 961
K	Real estate, renting and business activities						
K	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	86 704	91 268	102 819	116 708	130 858	166 421
L	Public administration and defence; compulsory social security						
L	Obrazovanje	46 689	51 238	55 965	61 558	71 569	76 938
M	Education						
Lj	Zdravstveni i socijalni rad	40 197	50 221	50 759	62 924	70 715	82 155
N	Health and social work						
M	Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	26 680	36 901	36 442	43 842	48 705	52 602
O	Other community, social and personal activities						
N	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	5	5	0	7	10	0
P	Private households with employed persons						
Nj	Eksteritorijalne organizacije i tijela	0	0	0	0	0	0
Q	Extra-territorial organizations and bodies						
	Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	-1 622	-1 885	-2 700	-2 119	-1 353	-1 842
	FISIM						
	Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	966 992	1 171 837	1 218 879	1 290 138	1 421 489	1 520 024
	Gross value added (basic prices)						
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	98 707	123 273	141 474	219 990	248 294	294 970
	Taxes on products less subsidies on products						
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tržišne cijene)	1 065 699	1 295 110	1 360 353	1 510 128	1 669 783	1 814 994
	GROSS DOMESTIC PRODUCT (market prices)						

4. STRUKTURA BRUTO DODATE VRIJEDNOSTI PREMA KD-u I BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA U TEKUĆIM CIJENAMA

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED, ACCORDING TO NACE, AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT CURRENT PRICES

BDP=100.0%, GDP=100.0%

KD NACE – Rev.1		2000	2001	2002	2003	2004	2005
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	11.3	10.8	10.9	9.9	9.2	8.8
A	Agriculture, hunting and forestry						
B	Ribarstvo	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
B	Fishing						
V	Vađenje rude i kamena	2.6	1.9	2.2	1.9	1.6	1.4
C	Mining and quarrying						
G	Prerađivačka industrija	9.2	11.7	10.4	8.7	8.8	8.2
D	Manufacturing						
GA	Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duvana	2.4	3.7	3.0	3.5	3.4	3.2
DA	Manufacture of food products, beverages and tobacco						
GB	Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	0.2	0.2	0.2	0.0	0.1	0.1
DB	Manufacture of textiles and textile products						
GV	Prerada kože i proizvodnja predmeta od kože	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
DC	Tanning and dressing of leather and manufacture leather						
GG	Prerada drveta i proizvodi od drveta	0.5	0.3	0.4	0.2	0.3	0.3
DD	Manufacture of wood and of products of wood						
GD	Proizvodnja celuloze, papira i proizvodi od papira, izdavačka djelatnost i štampanje	0.5	0.7	0.6	0.4	0.4	0.4
DE	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing						
GD	Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
DF	Manufacture of coke, refined petroleum products and						
GE	Proizvodnja hemikalija, hemijskih proizvoda i vještačkih i sintetičkih vlakana	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2
DG	Manufacture of chemicals and chemical products						
GŽ	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
DH	Manufacture of rubber and plastic products						
GZ	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	0.2	0.3	0.2	0.2	0.1	0.1
DI	Manufacture of other non-metallic mineral products						
GI	Proizvodnja osnovnih metala i standardnih metalnih proizvoda	4.1	4.8	4.5	3.2	3.5	3.3
DJ							
GJ	Proizvodnja mašina i uređaja, na drugom mjestu	0.3	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
DK	nepomenuta						
GK	Proizvodnja električnih i optičkih uređaja	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1
DL	Manufacture of electrical and optical instruments						
GL	Proizvodnja saobraćajnih sredstava	0.3	0.7	0.5	0.4	0.3	0.2
DM	Manufacture of transport equipment						
GLj	Prerađivačka industrija na drugom mjestu nepomenuta	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2
DN	Manufacturing, n.e.c.						
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	5.5	5.3	5.4	5.8	5.7	4.7
E	Electricity, gas and water supply						
Đ	Građevinarstvo	3.9	3.5	3.6	2.9	3.0	3.0
F	Construction						
E	Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	12.8	11.3	11.8	10.9	10.2	10.5
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods						
Ž	Hoteli i restorani	2.5	2.2	2.3	2.3	3.0	3.0
H	Hotels and restaurants						
Z	Saobraćaj, skladištenje i veze	9.5	12.1	10.7	9.7	9.8	9.4
I	Transport, storage and communication						
I	Finansijsko posredovanje	3.2	2.3	2.4	2.3	2.3	2.4
J	Financial intermediation						
J	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	11.6	11.8	12.0	12.2	12.4	11.6
K	Real estate, renting and business activities						
K	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	8.1	7.0	7.6	7.7	7.8	9.2
L	Public administration and defence; compulsory social security						
L	Obrazovanje	4.4	4.0	4.1	4.1	4.3	4.2
M	Education						
Lj	Zdravstveni i socijalni rad	3.8	3.9	3.7	4.2	4.2	4.5
N	Health and social work						
M	Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	2.5	2.8	2.7	2.9	2.9	2.9
O	Other community, social and personal activities						
N	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
P	Private households with employed persons						
Nj	Eksteritorijalne organizacije i tijela	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Q	Extra-territorial organizations and bodies						
	Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	-0.2	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
	FISIM						
	Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	90.7	90.5	89.6	85.4	85.1	83.7
	Gross value added (basic prices)						
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	9.3	9.5	10.4	14.6	14.9	16.3
	Taxes on products less subsidies on products						
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tržišne cijene)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	GROSS DOMESTIC PRODUCT (market prices)						

5. BRUTO DODATA VRIJEDNOST PREMA KD-u I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U STALNIM CIJENAMA (U CIJENAMA PRETHODNE GODINE)
GROSS VALUE ADDED ACCORDING TO NACE AND GROSS DOMESTIC PRODUCT AT CONSTANT PRICES (AT PRICES OF PREVIOUS YEAR)

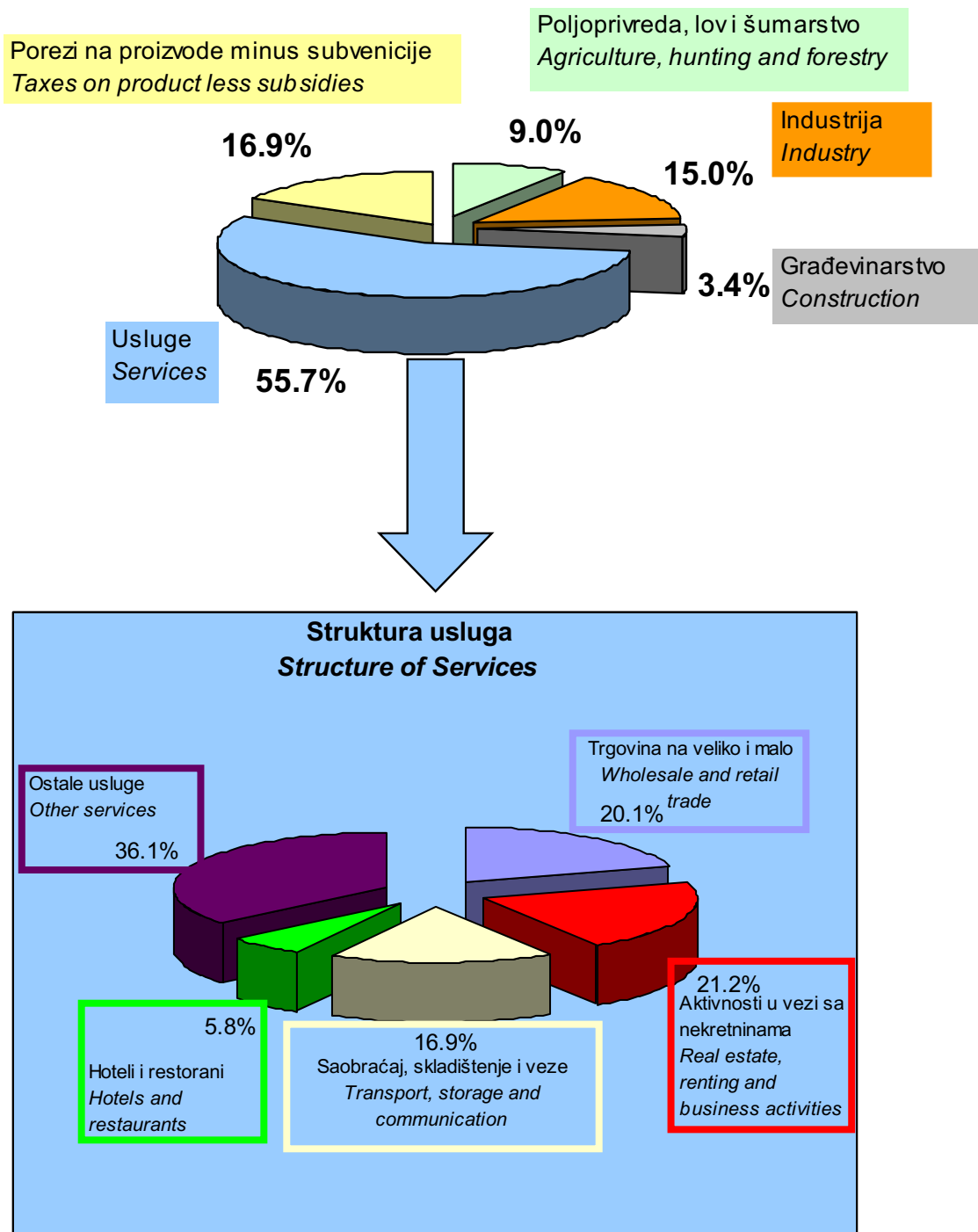
KD NACE – Rev.1		Vrijednost, hilj. EUR / Value, thous. EUR				
		2001	2002	2003	2004	2005
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo					
A	Agriculture, hunting and forestry	123 407	152 166	146 979	155 215	156 953
B	Ribarstvo					
B	Fishing	125	132	269	666	479
V	Vađenje rude i kamena					
C	Mining and quarrying	24 195	29 029	30 190	27 080	25 437
G	Prerađivačka industrija					
D	Manufacturing	100 071	143 061	132 453	139 687	153 733
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom					
E	Electricity, gas and water supply	54 768	64 583	85 639	100 700	82 579
Đ	Građevinarstvo					
F	Construction	43 603	43 117	41 841	45 124	58 913
E	Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo					
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	140 642	158 720	164 888	163 523	194 240
Ž	Hoteli i restorani					
H	Hotels and restaurants	31 481	26 284	34 374	37 193	56 492
Z	Saobraćaj, skladištenje i veze					
I	Transport, storage and communication	110 672	151 159	144 799	142 389	163 168
I	Finansijsko posredovanje					
J	Financial intermediation	32 016	30 186	27 462	37 393	35 449
J	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti					
K	Real estate, renting and business activities	96 635	157 217	132 929	186 611	204 886
K	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje					
L	Public administration and defence; compulsory social security	86 964	90 994	106 006	115 424	133 475
L	Obrazovanje					
M	Education	46 829	53 441	54 230	61 927	70 925
Lj	Zdravstveni i socijalni rad					
N	Health and social work	40 398	43 391	51 470	64 812	68 240
M	Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti					
O	Other community, social and personal activities	26 733	34 761	38 446	50 418	41 107
N	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima					
P	Private households with employed persons	5	5	0	7	10
Nj	Eksteritorijalne organizacije i tijela					
Q	Extra-territorial organizations and bodies	0	0	0	0	0
	Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene FISIM	-1 626	-1 907	-2 278	-2 516	-1 230
	Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	956 918	1 176 339	1 189 697	1 325 653	1 444 856
	Gross value added (basic prices)					
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	120 502	143 429	204 429	251 314	294 734
	Taxes on products less subsidies on products					
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (stalne cijene)	1 077 420	1 319 768	1 394 126	1 576 967	1 739 590
	GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices)					

6. STRUKTURA BRUTO DODATE VRIJEDNOSTI PREMA KD-u I BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA U STALNIM CIJENAMA
(U CIJENAMA PRETHODNE GODINE)
STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED ACCORDING TO NACE AND GROSS DOMESTIC PRODUCT AT CONSTANT PRICES
(AT PRICES OF PREVIOUS YEAR)

BDP=100.0% / GDP=100.0%

KD NACE – Rev.1		2001	2002	2003	2004	2005
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	11.5	11.5	10.5	9.8	9.0
<i>A</i>	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
B	Ribarstvo	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>B</i>	<i>Fishing</i>					
V	Vađenje rude i kamena	2.2	2.2	2.2	1.7	1.5
<i>C</i>	<i>Mining and quarrying</i>					
G	Prerađivačka industrija	9.3	10.8	9.5	9.0	8.9
<i>D</i>	<i>Manufacturing</i>					
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	5.1	4.9	6.1	6.4	4.7
<i>E</i>	<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Đ	Građevinarstvo	4.0	3.3	3.0	2.9	3.4
<i>F</i>	<i>Construction</i>					
E	Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	13.1	12.0	11.8	10.4	11.2
<i>G</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>					
Ž	Hoteli i restorani	2.9	2.0	2.5	2.4	3.2
<i>H</i>	<i>Hotels and restaurants</i>					
Z	Saobraćaj, skladištenje i veze	10.3	11.5	10.4	9.0	9.4
<i>I</i>	<i>Transport, storage and communication</i>					
I	Finansijsko posredovanje	3.0	2.3	2.0	2.4	2.0
<i>J</i>	<i>Financial intermediation</i>					
J	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	9.0	11.9	9.5	11.8	11.8
<i>K</i>	<i>Real estate, renting and business activities</i>					
K	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	8.1	6.9	7.6	7.3	7.7
<i>L</i>	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
L	Obrazovanje	4.3	4.0	3.9	3.9	4.1
<i>M</i>	<i>Education</i>					
Lj	Zdravstveni i socijalni rad	3.7	3.3	3.7	4.1	3.9
<i>N</i>	<i>Health and social work</i>					
M	Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	2.5	2.6	2.8	3.2	2.4
<i>O</i>	<i>Other community, social and personal activities</i>					
N	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>P</i>	<i>Private households with employed persons</i>					
Nj	Eksteritorijalne organizacije i tijela	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Q</i>	<i>Extra-territorial organizations and bodies</i>					
	Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene FISIM	-0.2	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1
	Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	88.8	89.1	85.3	84.1	83.1
	Gross value added (basic prices)					
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	11.2	10.9	14.7	15.9	16.9
	Taxes on products less subsidies on products					
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (stalne cijene)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices)					

Grafikon 3. STRUKTURA BDP-a u 2005. godini u stalnim cijenama
Graph 3. GDP STRUCTURE in 2005 in constant prices

7. STOPE RASTA BRUTO DODATE VRIJEDNOSTI I BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA
GROWTH RATES OF GROSS VALUE ADDED AND OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

KD NACE – Rev.1		2001	2002	2003	2004	2005
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2.6	8.8	-0.9	4.0	1.8
<i>A</i>	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
B	Ribarstvo	-1.6	10.3	17.1	37.7	0.6
<i>B</i>	<i>Fishing</i>					
V	Vađenje rude i kamena	-13.3	17.7	0.9	-5.2	-1.9
<i>C</i>	<i>Mining and quarrying</i>					
G	Prerađivačka industrija	1.2	-4.4	-6.4	5.6	5.5
<i>D</i>	<i>Manufacturing</i>					
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	-6.1	-6.6	17.5	15.0	-13.4
<i>E</i>	<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Đ	Građevinarstvo	5.3	-5.2	-15.4	3.7	18.4
<i>F</i>	<i>Construction</i>					
E	Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	3.3	8.1	3.0	-1.0	14.1
<i>G</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>					
Ž	Hoteli i restorani	18.3	-8.0	7.8	5.0	14.3
<i>H</i>	<i>Hotels and restaurants</i>					
Z	Saobraćaj, skladištenje i veze	9.9	-3.4	-0.7	-3.0	0.1
<i>I</i>	<i>Transport, storage and communication</i>					
I	Finansijsko posredovanje	-5.7	1.2	-15.6	8.7	-9.1
<i>J</i>	<i>Financial intermediation</i>					
J	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	-22.0	2.5	-18.4	1.5	-1.4
<i>K</i>	<i>Real estate, renting and business activities</i>					
K	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0.3	-0.3	3.1	-1.1	2.0
<i>L</i>	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
L	Obrazovanje	0.3	4.3	-3.1	0.6	-0.9
<i>M</i>	<i>Education</i>					
Lj	Zdravstveni i socijalni rad	0.5	-13.6	1.4	3.0	-3.5
<i>N</i>	<i>Health and social work</i>					
M	Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	0.2	-5.8	5.5	15.0	-15.6
<i>O</i>	<i>Other community, social and personal activities</i>					
N	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	0.2	-0.7	0.0	0.6	0.6
<i>P</i>	<i>Private households with employed persons</i>					
Nj	Eksteritorijalne organizacije i tijela	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Q</i>	<i>Extra-territorial organizations and bodies</i>					
	Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	0.2	1.2	-15.6	18.7	-9.1
	Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	-1.0	0.4	-2.4	2.8	1.6
	Gross value added (basic prices)					
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	22.1	16.4	44.5	14.2	18.7
	Taxes on products less subsidies on products					
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (stalne cijene)	1.1	1.9	2.5	4.4	4.2
	GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices)					

8. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY TYPE OF EXPENDITURE

u hilj. EUR / Value, thous. EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Finalna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	979 450	1 296 752	1 438 656	1 524 655	1 660 339	1 811 371
Lična potrošnja domaćinstava <i>Households final consumption expenditure</i>	745 691	970 764	1 100 461	1 120 474	1 221 101	1 267 951
Potrošnja države <i>Government final consumption expenditure</i>	233 759	325 988	338 195	404 181	439 238	543 420
- individualna <i>- individual</i>	77 141	107 576	129 597	124 801	144 617	146 584
- kolektivna <i>- collective</i>	156 618	218 412	208 598	279 380	294 621	396 836
Bruto investicije u fiksni kapital <i>Gross fixed capital formation</i>	179 821	226 683	198 916	200 830	286 072	326 329
Promjene zaliha <i>Changes in inventories</i>	58 772	76 835	56 301	31 940	-8 368	-4 594
Saldo izvoza i uvoza roba i usluga <i>External balance of goods and services</i>	-152 344	-305 160	-333 520	-247 297	-268 260	-318 112
Izvoz roba i usluga <i>Exports of goods and services</i>	392 337	497 626	480 968	462 269	701 677	790 414
- izvoz roba <i>- exports of goods</i>	250 987	327 501	317 460	270 574	452 148	460 648
- izvoz usluga <i>- exports of services</i>	141 350	170 125	163 508	191 695	249 529	329 766
Uvoz roba i usluga <i>Imports of goods and services</i>	544 681	802 786	814 488	709 566	969 937	1 108 526
- uvoz roba <i>- imports of goods</i>	499 664	750 276	741 183	629 904	868 584	974 300
- uvoz usluga <i>- imports of services</i>	45 017	52 510	73 305	79 662	101 353	134 226
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD <i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>	1 065 699	1 295 110	1 360 353	1 510 128	1 669 783	1 814 994

9. STRUKTURA BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE
STRUCTURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY TYPE OF EXPENDITURE

BDP=100.0% / GDP=100.0%

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Finalna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	91.9	100.2	105.8	101.0	99.4	99.8
Lična potrošnja domaćinstava <i>Households final consumption expenditure</i>	70.0	75.0	80.9	74.2	73.1	69.9
Potrošnja države <i>Government final consumption expenditure</i>	21.9	25.2	24.9	26.8	26.3	29.9
- individualna <i>- individual</i>	7.2	8.3	9.5	8.3	8.7	8.1
- kolektivna <i>- collective</i>	14.7	16.9	15.4	18.5	17.6	21.8
Bruto investicije u fiksni kapital <i>Gross fixed capital formation</i>	16.9	17.5	14.6	13.3	17.1	18.0
Promjene zaliha <i>Changes in inventories</i>	5.5	5.9	4.1	2.1	-0.4	-0.3
Saldo izvoza i uvoza roba i usluga <i>External balance of goods and services</i>	-14.3	-23.6	-24.5	-16.4	-16.1	-17.5
Izvoz roba i usluga <i>Exports of goods and services</i>	36.8	38.4	35.4	30.6	42.0	43.6
- izvoz roba <i>- exports of goods</i>	23.6	25.3	23.3	17.9	27.1	25.5
- izvoz usluga <i>- exports of services</i>	13.2	13.1	12.1	12.7	14.9	18.1
Uvoz roba i usluga <i>Imports of goods and services</i>	51.1	62.0	59.9	47.0	58.1	61.1
- uvoz roba <i>- imports of goods</i>	46.9	57.9	54.5	41.7	52.0	53.7
- uvoz usluga <i>- imports of services</i>	4.2	4.1	5.4	5.3	6.1	7.4
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD <i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Metodološki koncept, definicije i klasifikacije

Upotrijebljena metodologija u skladu je sa Sistemom nacionalnih računa (SNA93) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA95).

BDP mjeri ukupnu vrijednost dobara i pruženih usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice.

Obračun BDP-a uključuje sve djelatnosti unutar granica proizvodnje definisane SNA93 i ESA95 i obuhvata cjelokupnu teritoriju Crne Gore.

Procjena sive ekonomije djelimično je uključena za dio legalnih aktivnosti i to nezabilježenog dijela zbog statističkih razloga (neodaziv, neažurni registri) i zbog ekonomskih razloga (podizještavanje). Sprovedeno je ad hoc istraživanje za djelatnosti poljoprivrede i turizma kojim su prikupljeni podaci za 2006 god. Na osnovu dobijenih podataka izvršena je i procjena dijela sive ekonomije za 2005 god. uz korišćenje odgovarajućih indeksa (indeks broja noćenja, indeks cijena na malo, indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda) za korekciju bruto dodate vrijednosti.

Ilegalne aktivnosti: droga, prostitucija, krijumčarenje ljudi, nelegalna trgovina CD-a, video kaseta, nelegalno korišćenje softvera, prodaja oružja nisu uključene.

Korišćeni su različiti statistički podaci: MONSTAT-a, Centralne banke Crne Gore, Ministarstva finansija i Poreske uprave.

Klasifikacija ekonomskih jedinica po djelatnostima u skladu je sa Klasifikacijom djelatnosti (KD-om) koja je usklađena sa NACE Rev.1.

U djelatnostima su grupisani poslovni subjekti kao institucionalne jedinice, a ne jedinice homogene proizvodnje.

Procjene su napravljene prema obračunskom načelu.

Metodologija obračuna

Proizvodna metoda

Osnovne kategorije obračuna BDP-a po proizvodnoj metodi:

Bruto vrijednost proizvodnje se definiše kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i usluga. Obračunata je po djelatnostima u približnim baznim cijenama, jer su sve subvencije tretirane kao subvencije na proizvode i uzete u obračun na nivou nacionalne ekonomije.

Međufazna (intermedijarna) potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste i troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne (intermedijarne) potrošnje.

Bruto domaći proizvod u tržišnim cijenama iskazuje vrijednost svih proizvedenih dobara i usluga rezidentnih jedinica, tj. zbir bruto dodatih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun na nivou nacionalne ekonomije stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima: usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene i porezi na proizvode minus subvencije na proizvode.

Tekuće cijene

Obračun bruto dodate vrijednosti u tekućim cijenama najvećim dijelom zasniva se na podacima završnih računa preduzeća kao i podacima iz redovnih statističkih istraživanja:

- Kompleksnog godišnjeg izvještaja banaka i finansijskih organizacija, KGI-02;
- Kompleksnog godišnjeg izvještaja drugih pravnih lica, KGI-03;
- Obračuna društvenog proizvoda privatnog sektora, DZ i DP i dr.

Kvalitet podataka završnih računa je provjeren i djelimično korigovan na osnovu podataka iz statistike poljoprivrede, industrije, građevinarstva, trgovine na veliko i malo, turizma, saobraćaja i ostalih statistika.

METHODOLOGICAL NOTES

Methodological concepts, definitions and classifications

The methodology used is harmonized with the System of National Accounts (SNA93) and European system of accounts (ESA95).

GDP measures the total value of the goods and services produced by resident institutional units.

The GDP calculation includes all activities within the production frame defined by SNA93 and ESA95 and covers the whole territory of Montenegro.

The estimate of grey economy is partially included for those legal activities non-observed for statistical reasons (non-response, outdated registers) and economic reasons (under-reporting). Ad hoc survey for non-observed economy was carried out for the activities within agriculture and tourism. The collected data are for 2006. The estimation of a part of non-observed economy for 2005 was carried out on the basis of collected data using particular indicies (index of tourist overnight stays, retail trade index, producer price index) for gross value added correction.

The following illegal activities drugs, prostitution, sex- trafficking, illegal selling of CDs, video tapes, illegal use of software, smuggling of weapons, etc. are not included.

Data were used from different sources: MONSTAT, Central Bank of Montenegro, Ministry of Finance and Tax Authorities.

The classification of economic units by activity is in line with the national Classification of Economic Activities (CEA) that is harmonized with the NACE Rev.1 classification.

Business entities are grouped within activities as institutional units and not as units of homogenous production.

The estimates are based on an accrual principle.

Compilation methodology

Production approach

The main categories of GDP compilation by production approach:

Gross output is defined as a market value of produced goods and services. It is calculated by activities at approximate basic prices, since all subsidies are treated as subsidies on products and included into calculation on the level of national economy.

Intermediate consumption at purchase prices is the value of goods and services, which are transformed, used and consumed in the production process.

Gross value added is the value of gross output less the value of intermediate consumption.

Gross domestic product at market prices is the value of all goods and services produced by resident units, i.e., the sum of gross value added by activities including items not classified by activities on the level of national economy: financial intermediation services indirectly measured (FISIM) as well as taxes on products less subsidies on products

Current prices

Gross value added calculation at current prices is mostly based on Annual Financial Reports of Enterprises as well as on results of regular statistical surveys:

- Complex Annual Reports of Banks and Financial Organizations, KGI-02;
- Complex Annual Reports of other legal entities, KGI-03;
- Compilation of Domestic Product of Private Sector, DZ, DP and etc.;

The data quality of Annual Financial Report was checked and partially corrected on the basis of data from statistical surveys in agriculture, industry, construction, wholesale and retail trade, tourism, transport, etc.

Uz to su korišćeni podaci Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave i završnog računa budžeta *Ministarstva Finansija*.

Obračun bruto dodate vrijednosti za djelatnost: Aktivnost u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti je poboljšana uvođenjem novog načina obračuna stambene rente „user cost“ metod koji je usaglašen sa zahtjevima ESA95 metodologije za period 2000 - 2005 god.

Korišćeni podaci prilagođeni su metodološkim zahtjevima SNA93 i ESA95, a u pojedinim slučajevima su izvršene procjene na osnovu raspoloživih podataka.

Stalne cijene

Na osnovu raspoloživih podataka izvršen je obračun bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama primjenom metode jednostruke ekstrapolacije, odgovarajućim indikatorima - indeksima volumena.

Potrošna metoda

Obračun BDP-a u tekućim cijenama prema rashodnoj metodi zasniva se na podacima iz redovnih istraživanja MONSTAT-a, Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore i ekspertske procjene za dio podataka za koje su nedostajali izvori.

Za obračun lične potrošnje domaćinstava korišćeni su podaci iz redovnih istraživanja MONSTAT-a, kao i iz različitih administrativnih i ostalih raspoloživih izvora. Glavni izvor podataka je Anketa o potrošnji domaćinstava koja je od 2005 godine usaglašena sa međunarodnim standardima i preporukama EUROSTAT-a i UN-a čime je obračun lične potrošnje domaćinstava poboljšana i međunarodno uporediva. Takođe su korišćeni metodološki materijali i iskustva pojedinih zemalja kako bi obračun bio što više u skladu sa konceptima i definicijama Sistema nacionalnih računa SNA93 i Evropskog sistema računa ESA95. Korišćeni su podaci o upotrijebljenim sredstvima za potrošnju po sledećim grupama COICOP klasifikacije: Hrana i bezalkoholna pića; Alkoholna pića i duvan; Odjeća i obuća; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Zdravstvo; Transport; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje; Restorani, kafei i hoteli; Ostala dobra i usluge (za sva domaćinstva ukupno – poljoprivredna, mješovita i nepoljoprivredna). U grupi 04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva napravljen je obračun imputirane rente primjenom međunarodno priznate „User Cost“ metode čime je obračun lične potrošnje dodatno poboljšana.

Podaci o izdacima države izračunati su na osnovu podataka Ministarstva finansija i Završnog računa budžeta Crne Gore. Razlika između obračunskog načela i načela plaćanja dijelimično je procijenjena u MONSTAT-u, te su konačni rezultati približni obračunskom načelu. Individualna potrošnja države obuhvata rashode na obrazovanje, zdravstvo, socijalnu zaštitu, sport, kulturu i rekreaciju. Ostali rashodi države predstavljaju kolektivnu potrošnju.

Promjene zaliha dobijene su kao rezidual prilikom izračunavanja bruto domaćeg proizvoda proizvodnom metodom.

Bruto investicije u fiksni kapital pravnih lica obračunate su na osnovu podataka iz Godišnjeg izvještaja o investicijama u osnovna sredstva (INV-01 i INV-02), koje sprovodi MONSTAT. Bruto investicije u fiksni kapital za nekorporativni sektor (građevinarstvo, trgovina, poljoprivreda i dr.) procijenjeni su na osnovu raspoloživih podataka iz redovnih statističkih istraživanja i procjene troškova prenosa vlasništva.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga zasnivaju se na Bilansu plaćanja Centralne banke Crne Gore kao i na statističkim podacima spoljne trgovine. Robni tokovi sa Srbijom i Kosovom uključeni su u izvoz i uvoz. Vrednovanje uvoza izvršeno je po paritetu CIF, a izvoza po paritetu FOB.

Additionally, the data sources were Central Bank of Montenegro, Tax authorities and Annual Budgetary Report of Ministry of Finance .

Gross value added calculation for activity Real estate, renting and business activities is improved by introduction of user-cost approach, a new method for calculation of dwelling services which is harmonized with ESA95 methodology for the period 2000-2005.

The used data were adjusted according to the requirements of SNA93 and ESA95 methodologies, while in certain cases particular estimation were made on the basis of available data.

Constant prices

The calculation of gross domestic product at constant prices was carried out on the basis of available data by simple extrapolation method, using appropriate volume indices.

Expenditure approach

The GDP compilation at current prices by the expenditure approach is based on the data from regular surveys of MONSTAT, Ministry of Finance data, Central Bank of Montenegro as well as expert estimates for non-available data.

Final consumption expenditure of households was calculated on the basis of data from regular statistical surveys of MONSTAT as well as on data from various administrative sources. The main data source was Household Budget Survey (HBS), which has been harmonized with international standards and EUROSTAT and UN recommendations in 2005, thus improving the HFCE compilation and making it internationally comparable. In addition, methodological material and experience of other countries were used in order to make the compilation closer to ESA95 and SNA93 concepts. The data on consumption expenditure by following COICOP groups were used: Food and non-alcoholic beverages; Alcoholic beverages and tobacco; Clothing and Footwear; Housing, utilities; Furniture, equipment and maintenance; Health care; Transport; Telecommunication; Recreation and Culture; Education: Hotels and Restaurants; Other goods and services (total for all households – agricultural, mixed and non-agricultural). For the Group 04 Housing and utilities, the compilation of imputed rent has been done on the basis of international User Cost Method, which improved the compilation of household consumption.

Data on Government expenditures were based on data from Ministry of Finance and Annual Budgetary Report of Montenegro. The difference between accrual and cash principles was partly estimated by MONSTAT, so that the final results are mainly based on accrual principle. Individual Government final consumption includes expenditures on education, health, social security and welfare, sport, culture and recreation. Other expenditures of the Government are related to collective consumption.

Changes in inventories are obtained as a residual while compiling GDP by production approach.

Gross fixed capital formation data for corporate enterprises are based on data of regular MONSTAT survey on investments (INV-01) Gross fixed capital formation for the unincorporated sector (construction, trade, agriculture, etc.) was estimated on the basis of available data from regular statistical surveys and estimates on transfer of ownership costs.

Data on imports and exports of goods and services were based on the Balance of Payment data of Central Bank of Montenegro as well as on the external trade statistics. Commodity flows with Serbia and Kosovo are included in export and import data. Imported goods are valued at c.i.f. prices and exported goods are valued at f.o.b. prices.

Izdaje i štampa:
Published and printed by:

Zavod za statistiku Crne Gore - MONSTAT
Statistical office of Montenegro - MONSTAT

IV Proleterska 2, 81000 Podgorica
Tel: +381 (0)81 241 206
Fax: +381 (0)81 241 270
E-mail: statistika@cg.yu
www.monstat.cg.yu

Odgovorna osoba:
Responsible person:

Ilija Stanišić, direktor
Mr. Ilija Stanišić, General Director

Saopštenje pripremile:
Release prepared by:

Branka Šušić-Radovanović
Mirjana Đuranović
Snežana Bogojević
Bojana Radević
Irena Karadžić
Ivana Vidaković
Bojana Ćupić

Obavještenja daje Odjeljenje makroekonomskih statistika, kontakt osobe:
Information is available at the department of macroeconomic statistics, by the following persons:

Branka Šušić-Radovanović, Rukovodilac odeljenja
Ms. Branka Šušić-Radovanović, Head of department

Tel: +381 (0)81 242 001
Fax: +381 (0)81 241 959
E-mail: statistika@cg.yu

Radomir Đurović, Pomoćnik direktora
Mr. Radomir Đurović, Assistant Director

Tel: +381 (0)81 241 206
Fax: +381 (0)81 241 270
E-mail: statistika@cg.yu

"Ovo BDP saopštenje pripremljeno je uz pomoć EU projekta podrške (Grant br. 04/MTG01/01/007), koji se pod rukovodstvom EAR-a sprovodi u Zavodu za statistiku Crne Gore. Za informacije u ovom saopštenju odgovornost snosi samo MONSTAT i iste ni na koji način ne predstavljaju stavove Evropske unije niti Evropske agencije za rekonstrukciju.

"This GDP release has been produced with the assistance of the EU-funded and EAR-managed project of support to the Statistical Office of Montenegro (Grant no. 04/MTG/01/01/007). The contents of this release is the sole responsibility of MONSTAT and can in no way be taken to reflect the views of the European Union / European Agency for Reconstruction."

Support to the Statistical Office of Montenegro (Grant 04/MTG01/01/007)
An EU-Funded project managed by the European Agency for Reconstruction
www.ear.europa.eu